Exploring the Torah's Chronological Integrity - class # 7 Before or After we left Egypt -

When was the commandment to eat matza given?

tSource sheet for TIM shiur by Menachem Leibtag/

Introduction

Out title sounds like a simple question, as everyone knows it was given before we left Egypt, as it is written in 'Parshat ha'Chodesh' – see Shmot 12:15–20 – which was given TWO WEEKS BEFORE we left Egypt.

The problem is that even though the commandment may have been given to Moshe before we left Egypt, Moshe Rabeinu only relays this commandment to Bnei Yisrael the day AFTER we leave Egypt – as recorded in Shmot 13:3-8.

So what's going on?

Also, if indeed eating matza is supposed to remind us that we left Egypt 'in a rush' – why would God give this command BEFORE we were 'rushed out'?

Finally, even though later in the Torah we find the commandment to eat matza for SEVEN days (at least seven times) - ask any Rabbi, and he'll tell you that we are only obligated to eat matza the first night!

It may sound confusing, but it's definitely some 'food for thought'! So let's begin with Parshat ha'Chodesh- Shmot chapter 12

- I. The original commandment(s) to eat Matza
  - a. with the zevach Pesach -
  - -b. for 'seven days' every year in the spring
  - ַניּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן, בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר. 🗶 נִיּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן
- 1 And the LORD spoke unto Moses and Aaron in the land of Egypt, saying:
- ב הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם, ראשׁ חֲדָשִׁים: רְאשׁוֹן הוּא לַכֶם, לְחַדְשֵׁי הַשַּׁנָה.
- 2 'This month shall be unto you the beginning of months; it shall be the first month of the year to you.
- ג דַּבְּרוּ, אֶל-כָּל-עֲדַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר, בֶּעָשֹׁר, לַחֹדֶשׁ הַיֶּה: וְיִקְחוּ לָהֶם, אִישׁ שֶׁה לְבֵית-אָבת--שֶׁה לַבְּיִת.
- **3** Speak ye unto all the congregation of Israel, saying: In the tenth day of this month they shall take to them every man a lamb, according to their fathers' houses, a lamb for a household;
- ד וְאִם-יִמְעֵט הַבַּיִת, מִהְיוֹת מִשֶּׁה--וְלָקַח הוּא וּשְׁכֵנוֹ הַקָּרב אֶל-בֵּיתוֹ, בְּמִכְסַת נְפָשׁת: אִישׁ לְפִי אַכְלוֹ, תָּכֹסוּ עַל-הַשֵּׂה.
- 4 and if the household be too little for a lamb, then shall he and his neighbour next unto his house take one according to the number of the souls; according to every man's eating ye shall make your count for the lamb.

- ה שֶׁה תָמִים זָכָר בֶּן-שָׁנָה, יִהְיֶה לָכֶם; מִן-הַכְּבָשִׁים וּמִן-הַעַזִּים, תִּקַּחוּ.
- יום לַחֹדֶשׁ הַיָּה לָכֶם לְמִשְּׁמֶּרֶת, עַד אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַיָּה; וְשָׁחֲטוּ אֹתוֹ, כֹּל קְהַל עֲדַת-יִשְׁרָאֵל--בֵּין הַעַרְבַּיִם.
  - זּ וְלֶקְחוּ, מִן-הַדָּם, וְנָתְנוּ עַל-שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת, וְעַל-הַמַּשִּקוֹף--עַל, הַבָּתִּים, אֲשֵׁר-יֹאכִלוּ אֹתוֹ, בָּהֵם.
    - **ָח וְאָכְלוּ אֶת-הַבְּשָּׁר, בַּלֵּיְלָה הַזֶּה: צְלִי-אֵשׁ** וּמַצות, עַל-מִררִים יאכִלָהוּ.
  - ש אַל-תּאכְלוּ מִמֶּנוּ נָא, וּבָשֵׁל מְבָשָׁל בַּמְּים : כִּי אִם-צִלִי-אֵש, ראשוֹ עַל-כִּרָעָיו וְעַל-קְרַבּוֹ.
  - י וְלֹא-תוֹתִירוּ מִפֶּנּוּ, עַד-בּקֶר; וְהַנּתָר מִפֶּנּוּ עַד-בַּקָר, בַּאֵשׁ תִּשָּׁרפוּ.
- יא וְכָכָה, תּאֹכְלוּ אֹתוֹ--מָתְנֵיכֶם חֲגֵרִים, נַעֲלֵיכֶם בְּרַגְלֵיכֶם וּמֵקֶּלְכֶם בְּיֶדְכֶם ; וַאֲכַלְתֶּם אֹתוֹ בְּחִפְּזוֹן, פֵּסֵח הוּא לֵיהוַה.
- יב וְעָבַרְתִּי בְאֶרֶץ-מִצְרַיִם, בַּלַּיְלָה הַזֶּה, וְהִכֵּיתִי כָל-בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, מֵאָדָם וְעַד-בְּהֵמָה; וּבְכָל-אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָּטִים, אֲנִי יְהוָה.
  - יג וְהָיָה הַדָּם לָכֶם לְאת, עַל הַבָּתִּים אֲשֶׁר אַתֶּם שָׁם, וְרָאִיתִי אֶת-הַדָּם, וּפָּסַחְתִּי עֲלֵכֶם; וְלֹא-יִהְיֶה בָּכֵם נֵגֵף לִמַשָּׁחִית, בִּהַכֹּתִי בָּאֵרֵץ מִצְרַיִם.
    - **יד** וְהָיָה הַיּוֹם הַצֶּה לֶכֶם לְזִכְּרוֹן, וְחַגֹּתֶם אתוֹ חֵג לַיהוָה: לְדֹרֹתֵיכֶם, חֻקַּת עוֹלֶם תִּחָגַּהוּ.
- **טו** שִׁבְעַת יָמִים, מַצּוֹת תּאכֵלוּ --אַךְ בַּיּוֹם הָרְאשׁוֹן, תַּשְׁבִּיתוּ שְׂאֹר מִבָּתִיכֶם :
- פִּי פָּל-אֹכֵל חָמֵץ, וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהָּוֹא מִיִּשְׂרָאֵל--מִיּוֹם הַרְאשׁן, עַד-יוֹם הַשְּׁבְעִי
  - **ָטז** וּבַיּוֹם הָרָאשׁוֹן, מִקְרָא-קֹדֶשׁ, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִּיעִי,

- **5** Your lamb shall be without blemish, a male of the first year; ye shall take it from the sheep, or from the goats;
- 6 and ye shall keep it unto the fourteenth day of the same month; and the whole assembly of the congregation of Israel shall kill it at dusk.
- 7 And they shall take of the blood, and put it on the two side-posts and on the lintel, upon the houses wherein they shall eat it.
- **8** And they shall eat the flesh in that night, roast with fire, and unleavened bread; with bitter herbs they shall eat it.
- **9** Eat not of it raw, nor sodden at all with water, but roast with fire; its head with its legs and with the inwards thereof.
- **10** And ye shall let nothing of it remain until the morning; but that which remaineth of it until the morning ye shall burn with fire.
- 11 And thus shall ye eat it: with your loins girded, your shoes on your feet, and your staff in your hand; and ye shall eat it in haste--it is the LORD'S passover.
- 12 For I will go through the land of Egypt in that night, and will smite all the first-born in the land of Egypt, both man and beast; and against all the gods of Egypt I will execute judgments: I am the LORD.
- 13 And the blood shall be to you for a token upon the houses where ye are; and when I see the blood, I will pass over you, and there shall no plague be upon you to destroy you, when I smite the land of Egypt.
- 14 And this day shall be unto you for a memorial, and ye shall keep it a feast to the LORD; throughout your generations ye shall keep it a feast by an ordinance for ever.
- unleavened bread; howbeit the first day ye shall put away leaven out of your houses; for whosoever eateth leavened bread from the first day until the seventh day, that soul shall be cut off from Israel.
- **16** And in the first day there shall be to you a holy convocation, and in the seventh day a holy convocation;

מִקְרָא-קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם: כָּל-מְלָאכָה, לֹא-יֵעְשֶׂה בָהֶם--אַדְּ אֲשֶׁר יֵאָכֵל לְכָל-נֶפֶשׁ, הוּא לְבַדּוֹ יֵעְשֶׂה לרח no manner of work shall be done in them, save that which every man must eat, that only may be done by you.

יז וִשְׁמַרְתֶּם, אֶת-הַמַּצּוֹת, כִּי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה, הוצאתי אֶת-צִבְאוֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם; יִשְׁמַרְתֵּם אֶת-הַיּוֹם הַזָּה, לְדֹרֹתֵיכֶם--חָקַת עוֹלָם.

17 And ye shall observe the feast of unleavened bread; for in this selfsame day have I brought your hosts out of the land of Egypt; therefore shall ye observe this day throughout your generations by an ordinance for ever.

יח בָּרְאשׁן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ, בַּעַרָב, תּאַכָלוּ, מֵצֹּת : 18 In the first month, on the fourteenth day of the month at even, ye shall eat unleavened bread, until the one and twentieth day of the month at even.

עַד יוֹם הָאֶחָד וְעֶשְרִים, לַחֹדֶשׁ--בָּעָרֶב.

יט שִבְעַת יָמִים--שְׂאר, לֹא יִמְּצֵא בְּבָתֵּיכֶם: כִּי כָּל-אכֵל מַחְמֶצֶת, **וְנִכְרְתָה הַנָּפֶשׁ הַהוֹא מֵעֲדַת יִשְׂרְאֵל-**-בַּגֵּר, וּבְאֶזְרַח הָאָרֶץ.

19 Seven days shall there be no leaven found in your houses; for whosoever eateth that which is leavened, that soul shall be cut off from the congregation of Israel, whether he be a sojourner, or one that is born in the land.

בּל-מַחְמֶצֶת, לֹא תֹאכֵלוּ; בְּכֹל, מוֹשְׁבֹתֵיכֶם,תֹאכָלוּ, מַצוֹת. {פ}

20 Ye shall eat nothing leavened; in all your habitations shall ye eat unleavened bread. (**P**)

כא וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְכָל-זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם: מִשְׁכוּ, וּקְחוּ לָכֶם צאן לִמִשִׁפִּחֹתֵיכֵם--וְשַׁחֵטוּ הַפָּסַח. 21 Then Moses called for all the elders of Israel, and said unto them: 'Draw out, and take you lambs according to your families, and kill the passover lamb.

כב וּלְקַחְתֶּם אֲגָדַּת אֵזוֹב, וּטְבַלְתֶּם בַּדָּם אֲשֶׁר-בַּסַף, וְהִנֵּעְתֶּם אֶל-הַמַּשְׁקוֹף וְאֶל-שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת, מִן-הַדָּם אֲשֶׁר בַּסָף; וְאַתֶּם, לֹא תֵצְאוּ אִישׁ מִפֶּתַח-בֵּיתוֹ--עַד-בֹּקֶר.

22 And ye shall take a bunch of hyssop, and dip it in the blood that is in the basin, and strike the lintel and the two side-posts with the blood that is in the basin; and none of you shall go out of the door of his house until the morning.

כֹג וְעָבַר יְהוָה, לִנְגֹּף אֶת-מִצְרֵים, וְרָאָה אֶת-הַדָּם עַל-הַמַּשְׁקוֹף, וְעַל שְׁתֵּי הַמְּזוּזת; וּפְסַח יְהוָה, עַל-הַפֶּתַח, וְלֹא יִתֵּן הַמַּשְׁחִית, לָבא אֶל-בְּתֵּיכֶם לִנְגֹּף. 23 For the LORD will pass through to smite the Egyptians; and when He seeth the blood upon the lintel, and on the two side-posts, the LORD will pass over the door, and will not suffer the destroyer to come in unto your houses to smite you.

כד וּשְׁמַרְתֶּם, אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה, לְחָק-לְדְּ וּלְבָנֶידְּ, עַד-עוֹלם.

24 And ye shall observe this thing for an ordinance to thee and to thy sons for ever.

כה וְהָיָה כִּי-תָבאוּ אֶל-הָאָרֶץ, אֲשֶׁר יִתֵּן יְהוָה לָכֶם--כַּאֵשֵר דָבֶּר<mark>; וּשְׁמַרְתָּם, אֵת-הַעֵבדָה הַזּאת</mark>.

25 And it shall come to pass, when ye be come to the land which the LORD will give you, according as He hath promised, that ye shall keep this service.

בו וָהָיָה, כִּי-יאמְרוּ אֲלֵיכֶם בְּנֵיכֶם: מָה הָעַבֹּדָה

26 And it shall come to pass, when your children shall say unto you: What mean ye by this service?

הַזּאת, לָכֵם.

כז וַאֲמֵרְתֶּם זֶבַח-פֶּסֵח הוּא לֵיהוָה, אֲשֶׁר פָּסֵח עַל-בָּתֵּי בְנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרִים, בְּנָגְפּוֹ אֶת-מִצְרַיִם, וְאֶת-בָּתֵּינוּ הִצִּיל; וַיִּקֹד הָעָם, וַיִּשְׁתַּחֵווּ.

27 that ye shall say: It is the sacrifice of the LORD'S passover, for that He passed over the houses of the children of Israel in Egypt, when He smote the Egyptians, and delivered our houses. And the people bowed the head and worshipped.

כח וַיֵּלְכוּ וַיַּעֲשׂוּ, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה וְאַהֲרוֹ, כֵּן עֲשׂוּ. {ס}

28 And the children of Israel went and did so; as the LORD had commanded Moses and Aaron, so did they. {\$}

כט וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה, וַיהוָה הִכָּה כָל-בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, מִבְּכֹר פַּרְעה הַיּשֵׁב עַל-כִּסְאוֹ, עַד בְּכוֹר הַשְּׁבִי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר ; וְכֹל, בְּכוֹר בְּהֵמָה.

29 And it came to pass at midnight, that the LORD smote all the firstborn in the land of Egypt, from the first-born of Pharaoh that sat on his throne unto the first-born of the captive that was in the dungeon; and all the first-born of cattle.

שמות פרק **'ג**

II. . The Biblical obligation to tell the story /Shmot 13:8

- 13:3. And Moshe commanded the people Remember this day that you left Egypt, for God has taken you out with an outstretched hand, and don't eat chametz.
- **4-5**. Today you are leaving in the spring... when you come to the Land... do this service in this month.
- 6. For seven days you shall eat Matza, and on the seventh day make a holiday for God.
- 7. Matzot shall be eaten for seven days, and no chametz or leaven shall be seen in all your borders.
- 8. And you shall tell your son on that day, saying: for the sake of THIS, God did for me [?], when I went out from Egypt.

ג וַיּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-הָעָם, **זָכוֹר אֶת-הַיּוֹם הַזֶּה** אֲשֶׁר יְצָאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים, כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיא יְהוָה אֶתְכֶם מִזֶּה; ולא יאכל חמץ.

ד הַיּוֹם אַתֶּם יֹצְאִים, בְּחֹדֶשׁ, הָאָבִיב.

הּ וְהָיָה כִּי-יְבִיאֶךּ יְהוָה אֶל-אֶרֶץ הַכְּנְעֲנִי...;

וְשָׁבְדְתָּ אֶת-הָעֲבֹדָה הַזֹּאֹת, בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה.
וּשִׁבְעַת יָמִים, תּאֹכַל מֵצֹת;
וּבִיּוֹם, הַשְּׁבִיעִי, חַג, לַיהוָה.
ז מַצּוֹת יֵאָכֵל, אֵת, שִׁבְעַת
הַיָּמִים; וְלֹא-יֵרָאֶה לְךְ חָמֵץ, וְלֹא-יֵרָאֶה לְרְ חַמֵץ, וְלֹא-יִרְאֶה לְרְ שְׁאֹר--בְּכָל-גְּבֻלֶּךְ.

ת וְהִגַּדְתְּ לְבִנְךְ, בַּיּוֹם הַהוּאַ תְּעִשְׂה
לִי, בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם.
יְהוַה לִי, בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם.

B. How to understand "בעבור זה" -What do we explain to our children Why did Hashem take me out?; or Why am I eating matza?

רש"י שמות פרק יג פסוק ח

(ח) בעבור זה - בעבור שאקיים מצותיו, כגון פסח מצה ומרור הללו:

Rashi: God took me out SO THAT I would keep His Commandments...

אבן עזרא שמות (הפירוש הארוך) (ח) בעבור זה אמר רבי מרינוס, פי' בעבור זה, היה ראוי להיותו הפוך: -זה בעבור שעשה ה' לי. - והביא רבים כמוהו לדעתו.

ולפי דעתי, אין אחד מהם נכון,

כי איך נהפוך דברי אלהים חיים. וטעם הפסוק הפך מחשבתו,

כי אין אנו אוכלים מצות בעבור זה,

רק פי' בעבור זה, **בעבור זאת העבודה -** שהוא אכילת המצה ולא יאכל חמץ שהוא תחלת המצוות שצוה לנו השם—

- עשה לנו השם אותות עד שהוציאנו ממצרים.

והטעם לא הוציאנו ממצרים רק לעבדו,... וכתוב אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים (במד' טו, מא):

Ibn Ezra: Rebbi Merinas explains – the verse should be read backwards "zeh ba'avur", This [matza that we eat] is **because God did miracles for me**.... But in my opinion... "ba'avur zeh" implies For the sake of this service – which is eating matza and not eating chametz, which are the first mitzvot that God commanded us – God did these miracles...: The reason – for God only took us out of Egypt **in order that we would serve Him.**..

C. The Mishna in Tractate Pesachim, chapter 10_

משנה ד מזגו לו כוס שני וכאן הבן שואל אביו...

ולפי דעתו של בן אביו מלמדו- מתחיל בגנות ומסיים בשבח -ודורש מ**ארמי אובד אבי**- עד שיגמור כל הפרשה כולה:

משנה ה רבן גמליאל היה אומר כל שלא אמר שלשה דברים אלו בפסח לא יצא ידי חובתו ... בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים שנאמר (שמות יג) והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים לפיכך...

D. Moshe Rabeinu's speech in fortieth year /Devarim 6:20-25

20 When your son should ask you in time to come, saying: 'What is the meaning of the

testimonies, statutes, and ordinances which Hashem has commanded you? 21 then you shall say to your son:: 'We were once slaves to Pharaoh in Egypt, & God took us out with a mighty hand. 22 And Hashem showed signs and great wonders upon Egypt, upon Pharaoh, and upon all his house, before our eyes. 23 And He brought us out from there, IN ORDER **THAT** He might bring us in, to give us the Land which He swore unto our fathers. 24 And Hashem commanded us to do all these statutes, to fear the LORD our God, for our good always, that He might preserve us alive, as it is at this day. 25 And it shall be righteousness...

וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפְּטִים, אֲשֶׁר צִּוָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ, אֶתְכֶּם. כֹּא וְאָמַרְתָּ לְבִנְךְּ, עֲבָדִים הָיִינוּ לְפַרְעֹה בְּמִצְרָיִם; וַיֹּצִיאֵנוּ יְהֹוָה אוֹתֹת וּמֹפְתִים בְּלִיד חֲזָּקְה. כֹּב וַיִּתֵּן יְהֹוָה אוֹתֹת וּמֹפְתִים גְדֹלִים וְרָעִים בְּמִצְרַיִם, בְּפַרְעֹה וּבְכָל-בִּיתוֹ--לְמֵעֵן הָבִיא אֹתָנוּ, לָתֶת לָנוּ אֶת-הָאָרֶץ, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֵינוּ. כֹד וַיְצַנֵּנוּ יְהוָה לָעֲשׁוֹת אֶת-בְּל-הַחֶּקִים הָאֵלֶה, לְיִרְאָה, אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵינוּ--לְטוֹב לָנוּ כָּל-הַיָּמִים, לְחַיֹּתֵנוּ כְּהַיּוֹם הַיֻּיָּה. כֹה וּצְדָקָה, תִּהְיָה-לָנוּ: בִּי-נִשְׁמֹר לַעֲשׁוֹת אֶת-בְּל-הַמִּצְנָה הַזּאֹת, לֹפְנֵי יְהוָה אַלֹהַינוּ--בַּאֲשִׁר צְנֵנוּ.

E. Brit Bein ha'Btarim The Covenant of the Parts / Breishit 15
The need for 'slavery & redemption' to become God's Nation
[A 'collective memory' that will affect our national behavior]

ז וַיּאמֶר, אֵלָיו: אֲנִי יְהוָה, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךְּ מֵאוּר כַּשְׂדִּים--לָתֶת לְךְּ אֶת-הָאָרֵץ הַזּאת, **לִרְשִׁתָּה**. חֹ וַיּאמֵר: אֲדֹנַי יִהוָה, בַּ**מָה אֵדַע** כִּי אִירָשֵׁנָּה.

ַט וַיאמֶר אֵלָיו, קְחָה לִי עֶגְלָה מְשֻׁלֶּשֶׁת...

יג וַיּאמֶר לְאַבְרָם, יָדֹעַ תֵּדַע כִּי-גֵּר יִהְיֶה זַּרְעֲדְּ בְּאֶרָץ לֹא לָהֶם, וַעְכָדוּם, וְעִנּוּ אֹתָם--אַרְבַּע מֵאוֹת, שָׁנָה. יֹד וְגַם אֶת-הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבדוּ, דָּן אָנֹכִי; וְאַחֲרִי-כֵּן יֵצְאוּ, בִּּרְכֵשׁ גָּדוֹל. טוּ וְאַתָּה תָּבוֹא אֶל-אֲבֹתֶיךּ, בְּשָׁלוֹם: תִּקָבֵר, בְּשֵׁיבָה טוֹבָה. טוֹ וְדוֹר רְבִיעִי, יָשׁוּבוּ הֵנָּה: כִּי לֹא-שָׁלֵם עֲוֹן הָאֵמֹרִי, עַד-הֵנָּה.

יח בַּיּוֹם הַהוּא, **כָּרַת יְהוָה אֶת-אַבְרָם--בְּרִית** לֵאמר: לְזַרְעֲדְּ, נְתַתִּי אֶת-הָאָרֶץ הַזֹּאת, מִנְּהַר מִצְרַיִם, עַד-הַנָּהָר הַנָּדל נְהַר-פְּרָת

F. God's commandment in Shmot 6:2-9 [Va'era]

ב וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל-משֶׁה וַיּאׁמֶר אֵלָיו: אֲנִי הֹ :ג וְאֵרָא אֶל-אַבְרָהָם ..ה וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת-נַאֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרַיִם מַעֲבִדִים אֹתָם **וָאֶזְכֹּר אֶת-בִּרִיתִי :**ו לָכֵן אֱמֹר לִבְנֵי-יִשְׂרָאֵל : **אֵנִי ה**'

- וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלֹת מִצְרַיִם . /וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מֵעֲבֹדָתָם
  - : וָגָאַלְתִּי אֶתַכֶם בִּזְרוֹעַ נָטוּיָה וּבִשְׁפָּטִים גִּדֹלִים
  - ... וְלָקַחָתִּי אֶתְכֶם **לִי לְעָם וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים** וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי ... ●
- וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל-הָאֶרֶץ... וְנָתַתִּי אֹתָהּ לָכֶם מוֹרָשָׁה א**ֲנִי ה'**: ט וַיִּדַבֵּר משָׁה כֵּן אֱל-בָּנֵי יִשְׂרָאֵל

ן לא שָׁמְעוּ אֶל-משָׁה מִקּצֶר רוּחַ וּמֵעֲבֹדָה קָשָׁה ; וְלֵא שָׁמְעוּ אֶל-משָׁה מִקּ

G. What was so bad about Egyptian culture- Vayikra 18

א וַיְדַבּר ה', אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר .בּ דַּבּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם: אֲנִי, ה' אֱלֹהֵיכֶם .ג **בְּמַעֲשֵׂה אֶרֶץ-מִצְרַיִם** אֲשֶׁר יְשַׁבְתֶּם-בָּהּ, לֹא תַעֲשׂוּ; וּכְמַעֲשֵׂה אֶרֶץ-כְּנַעַן אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה, לֹא תַעֲשׂוּ...

Followed by the "arayot" - forbidden relationship [incest...] In 18:6-23, then summarized:

כדאַל-תִּטַמְאוּ, בִּכָל-אֵלֵה: כִּי בִכָל-אֵלֶה נִטְמְאוּ הַגּוֹיִם, אֲשֶׁר-אֲנִי מְשַׁלֵּח מִפְּנֵיכֶם

The parallel source from Yechezkel chapter 20

- אַ וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית, בַּחֲמִשִּׁי בֶּעָשוֹר לַחֹדֶשׁ, בָּאוּ אֲנָשִׁים מִזּקְנֵי יִשְׁרָאֵל, לִדְרשׁ אֶת-יְהוָה; וַיֵּשְׁבוּ, לְפָנָי. {ס}
- 1 And it came to pass in the seventh year, in the fifth month, the tenth day of the month, that certain of the elders of Israel came to inquire of the LORD, and sat before me. {S}
- ב וַיְהִי דְבַר-יְהוָה, אֵלַי לֵאמר.
- 2 And the word of the LORD came unto me, saying:
- ג בֶּן-אָדָם, דַּבֵּר אֶת-זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנִי יְהוִה, הֲלִדְרשׁ אֹתִי, אַתֶּם בָּאִים: חֵי-אָנִי אָם-אָדַרֵשׁ לַכֶם, נָאָם אֱדֹנַי יִהוָה.
- 3 'Son of man, speak unto the elders of Israel, and say unto them: Thus saith the Lord GOD: Are ye come to inquire of Me? As I live, saith the Lord GOD, I will not be inquired of by you.

ד הַתִּשְׁפּט אֹתָם, הַתִּשְׁפּוֹט בֶּן-אָדָם: אֶת-תּוֹעֲבֹת אֲבוֹתָם, הודיעם. **4** Wilt thou judge them, son of man, wilt thou judge them? cause them to know the abominations of their fathers;

ה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם, כּה-אָמֵר אֲדֹנָי יְהוִה, בְּיוֹם בָּחֲרִי בְיִשְׂרָאֵל, **וְאֶשְּׁא** יָדִי לְזֶרַע בִּית יַעֲקֹב וָאִוָּדַע לָהֶם בְּאֶרֶץ מִצְרִים; וָאֶשְּׂא יָדִי לָהֶם לֵאמר, אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

5 and say unto them: Thus saith the Lord GOD: In the day when I chose Israel, and lifted up My hand unto the seed of the house of Jacob, and made Myself known unto them in the land of Egypt, when I lifted up My hand unto them, saying: I am the LORD your God;

וּ בַּיּוֹם הַהוּא, נָשָּׂאתִי יָדִי לָהֶם, לְהוֹצִיאָם, מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: אֶל-אֶרֶץ אֲשֶׁר-תַּרְתִּי לָהֶם, זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ--צִבִי הִיא, לְכָל-הָאֵרָצוֹת. 6 in that day I lifted up My hand unto them, to bring them forth out of the land of Egypt into a land that I had sought out for them, flowing with milk and honey, which is the beauty of all lands;

ז נָאמֵר אֲלֵהֶם, אִישׁ שִׁקּוּצֵי עִינָיו הַשְּׁלִיכוּ, וּבְגִּלּוּלֵי מִצְרַיִם, אַל-תִּטַּמְאוּ: אַנִי, יִהוָה אֵלהֵיכֶם. **7** and I said unto them: Cast ye away every man the detestable things of his eyes, and defile not yourselves with the idols of Egypt; I am the LORD your God.

ת וַיַּמְרוּ-בִי, וְלֹא אָבוּ לִשְׁמֹעַ אֵלֵי--אִישׁ אֶת-שִׁקּוּצֵי עֵינֵיהֶם לֹא הָשְׁלִיכוּ, וְאֶת-גִּלּוּלֵי מִצְרַיִם לֹא עָזָבוּ; וָאֹמֵר לִשְׁפּדְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם, לְכַלּוֹת אַפִּי בָּהֶם, בְּתוֹךְ, אֶרֶץ מִצְרַיִם. 8 But they rebelled against Me, and would not hearken unto Me; they did not every man cast away the detestable things of their eyes, neither did they forsake the idols of Egypt; then I said I would pour out My fury upon them, to spend My anger upon them in the midst of the land of Egypt.

ש וָאַעשׁ לְמַעַן שְׁמִי, לְבִלְתִּי הֵחֵל לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר-הֵמָּה בְתוֹכָם--אֲשֶׁר נוֹדַעְתִּי אֲלֵיהֶם לְעֵינֵיהֶם, לָהוֹצִיאָם מֵאֵרֵץ מִצְרָים. **9** But I wrought for My name's sake, that it should not be profaned in the sight of the nations, among whom they were, in whose sight I made Myself known unto them, so as to bring them forth out of the land of Egypt.

י נָאוֹצִיאֵם, מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם ; נָאֲבִאֵם, אֶל-הַמִּדְבָּר. **10** So I caused them to go forth out of the land of Egypt, and brought them into the wilderness.